

መብራት ጠፍቷል ፤ ውሃም የለም ፤ ኢንተርኔት ከተዘጋ ወራት አልፏቸዋል።

March 23, 2018

“አለ? የለም?” (ጌታቸው ሸፈራው)

ጠዋት ስነሳ፣ መብራት ጠፍቷል። ውሃም የለም። ኢንተርኔት ከተዘጋ ወራት አልፏቸዋል። በሆቴሎች ብቻ የተወሰነውና “መጣ! ጠፋ” የሚባለው ዋይፋይም መብራት ከሌለ አይኖርም። እኩለ ቀን ላይ ዋይ ፋይ አለው ወደተባለ ቦታ ስሄድ መብራት “ተመልሶ ሄዷል”።

ሆቴሉ በር ላይ 800 ብር የወጣበትን ውሃ የተሸከመ ቦቲ ቆሟል። ጀኔራተር እንዲነሳ አዝዞ የተመለሰው ማኔጅር ኮሪደር ላይ ቆሞ ቦቲውን እያየ ይተክዛል። ለጀኔራተር ነዳጅ፣ ለውሃ የሚያወጡት ገንዘብ እንዳለ ሆኖ ደንበኞች መብራት ሲጠፋ ጥለው ይወጣሉ። ሆቴሎች ባዶ ናቸው። ይህ ጎንደር ላይ ነው፣ ባህርዳር ላይ፣ ደሴ ላይ ላይ፣ አማራ ክልል ተመሳሳይ ነው! መብራት ኃይል እንዲህ ሲያበራ ሲያጠፋ ከርም የወሩ መጨረሻ ላይ ያላሰቡትን ክፍያ ይቆልልባቸዋል። የአንድ ድርጅት የሕዝብ ግንኙነት ” ባለፉት ሶስት ወራት መብራት አልነበረም። የወሩ መጨረሻ ሲመጣ ግን 36 ሺህ ብር ክፍሉ ተባልን። መብራት በነበረበት ጊዜ በዛ ቢባል ከ 14 ሺህ ብር በላይ ክፍሉ ተብለን አናውቅም። መብራት በሌለበት ወቅት እንዴት ይህን ያህል ገንዘብ እንከፍላለን ብለን ስንጠይቅ የሚቀጥለው ይሻሻላል ተብለን ነበር። በቀጣዩ ግን 30 ሺህ ብር ነው ክፍሉ የተባልነው” ሲል አዝኖ ነግሮኛል።

አማራ ክልል በመሰረተ ልማት የደቀቀው ቀዳሚ ክልል ነው። ይህም ሲሆን የበጀት እጥረት አይደለም። ሆን ተብሎ “አደህይቶ የመግዛት” ስልት እንጅ! ሕዝብ ያለ አቅሙ ግብር እየከፈለ አገልግሎቱን ግን አያገኝም። የመብራት፣ የውሃ፣ የመንገድ አገልግሎቶች በማጣቱ ኪሳራው የአገልግሎት ብቻ አይደለም። ከፍተኛ ወጭም አለበት። አንድ ሆቴል ውሃ ገዝቶ፣ ለጀኔራተር ነዳጅ ገዝቶ፣..... ያም ሆኖ ደንበኞቹንም አጥቶ ነው። ገቢ አጥቶ፣ ከስሮ ነው! አብዛኛዎቹ አማራ ክልል ውስጥ የሚደረጉ ኢንቨስትመንቶች ሌላ ቦታ እንዲደረጉ ውትወታ እንደሚደርስባቸው ይነገራል። “አይሆንም” ሲሉ መልሱ በቀል ነው። ካለ አቅማቸው ግብር ይቆልልባቸዋል፣ ውሃና ነዳጅ ገዝተውም፣ መብራት ጠፍቶ ከርምም ያልበራላቸውን መብራት ዋጋ ይከፍላሉ። እኔ እንዳየሁት የአማራው የሌለው ግብር የከፈለበት አገልግሎት ነው። እነዚህ አገልግሎቶች የሌሉባቸው ሌሎች ክልሎችም ይኖራሉ። ሆኖም አገልግሎቶች እንጅ እነሱ የሉም አይባሉም። በሳምንትና ሁለት ሳምንት መታዘብ እንደቻልኩት መሃል ሀገር የሚገኝ ሰው እንኳ አማራው “ልማት” በሚባል ነገር ራቁቱን መቅረቱን ካላየው በስተቀር አይረዳውም።

አማራ አለ? የለም?

ጀኔራተሩ ተነስቶ ዋይ ፋይ ተጠብቃ ስትከሰት አንዳንድ የፌስቲቭ ወዳጆቹ ፕሮጌራ መስፍን ባነሱት አጀንዳ ላይ ለምን አስተያየት አትሰጥም የሚል መልዕክት አስቀምጠውልኝ አገኘሁ። በዚህ ወቅት፣ “አማራ የለም” የሚለው አጀንዳ ለምን እና ለማን እንደሚጠቅም ግራ ይገባኛል። ፕሮጌራ መስፍን በብዙ ሀሳቦች ላይ በተመሰጠ የሚነበቡ ቁምነገሮችን እያቀረቡ በአማራ ጉዳይ ለምን አሁንም ድረስ ችክ እንዳሉ ሌላ እንቆቅልሽ ነው። ትዝብቱን የበረታ የሚያደርገው ፕሮጌራ መስፍን የመብት ተሟጋች መሆናቸው ነው። የሰሙን መስራች እንደሆኑ ይነገራል። ለአንድ ሰብአዊ መብት ተሟጋች ቀዳሚው የግለሰብና የህዝብ ምርጫ ነው። አንድ የሰብአዊ መብት ተሟጋች “እኔ አማራ ነኝ” ያለ ሲመጣ ከመቀበል ውጭ ሊከራከረው አይገባም። “በአማራነቴ ተጠቃሁ” ካለ “አይ አማራ የለምና በአማራነትህ አልተጠቃህም” ሊሉት አይገባም። እንኳን እሳቸው ሀገር ውስጥ ያሉት የውጭ ሀገር ተቋማትም በማንነቱ ተጠቃሁ ካለ ማንነቱን አክብረው የሚያተኩሩት ጥቃቱ ላይ ነው። ምክንያቱም አማራ ሆኖ የተጠቃ፣ አማራ ተብሎ የተጠቃ እንጅ ማንነቱን የሚያውቀው ፕሮጌራ መስፍን አይደለም። አሊያም የሰብአዊ መብት ተሟጋች አይደለም ማለት ነው!

ፕሮጌራ በጻፉት ፅሁፍ አማራ የለም ለማለት ዘመን ያሳለፉ መዝገብ ቃላትን እንደ ዋቢነት ተጠቅመዋል። ፕሮጌራ ዛሬ አማራ የለም ብለው ለመከራከር ትናንት አማራ ተብሎ በተለያዩ መንገድ የተቀመጠውም ትርጉም ለራሳቸው መከራከሪያ ጠምዘዘዋል። እነዚህ መዝገብ ቃላት የተጻፉበት ወቅት፣ አውድና የማህበራዊ ሳይንስ እውቀት ደረጃ አከራካሪ ሆኖ እነዚህ መዝገብ ቃላት “አማራ መጥፋት አለበት” ብሎ ከተነሳ ገዥ፣ እና “በአማራነቴ ተጠቅቻለሁ” ብሎ አደባባይ ከወጣ የተጠቃ ሕዝብ በላይ ፕሮጌራን ያሳምናሉ ብሎ መገመት አይቻልም። ጉንጭ አልባ ክርክር ካልሆነ በስተቀር! የትህነግ/ሕውሓት ማንፌስቶ ማጠንጠኛ የአማራ ሕዝብ ነው። በወቅቱም ተቃዋሚ የነበሩት ፕሮጌራ “አማራ የሚባል ሕዝብ የለም” ብለው አልሞገቱም። “አማራን አጠፋለሁ፣ አማራን አከርካሪውን ሰበርኩት” የሚለውን ዝም ብለው

“በአማራነቴ ተጠቃሁ” ለሚለው “የለህም” ማለታቸው ለበዳዮቹ ሽፋን ከመስጠት ያለፈ ሰብአዊ ርህራሄም ሆነ ምክንያት አይታይበትም።

ፕሮፌሰር ጎሰኝነትን እፀደቅለሁ ይላሉ። አማራ የሚባል “ጎሳ” የለም ይላሉ። አማራ ነን ያሉትን ደግሞ ጎሰኞች ይሏቸዋል። አማራ የለም ካሉ፣ አማራ ነን የሚሉት ጎሳ የላቸውም ማለት ነው። ጎሰኝነት የለም ማለት ነው። ፕሮፌሰር ግን አማራ የሚባል ጎሳ የለም እያሉ፣ አማራ ነን የሚሉትን “ጎሰኞች” ይሏቸዋል። ይህ ሌላ ግራ መጋባት ነው! አንድ ሰው እኔ አማራ ነኝ ካለ ሊከበርለት የግድ ነው። በተለይ አማራ ነህ ተብሎ እየተጠቃ ባለበት ሁኔታ፣ ኢትዮጵያ ውስጥ ያሉትን የሌሎች ማንነቶች እያከበሩ “አይደለህም” ማለት ድርቅና ብቻ ተብሎ የሚታለፍ አይመስለኝም። ፕሮፌሰር ሶስት መንግስታትን አሳልፏል። በዚህም ታሪክን፣ ፖለቲካን በደንብ አድርገው የሚያውቁ ሰው ናቸው። በማንነት ጉዳይ እኛ የዚህ ዘመን ልጆችም ልንከራከራቸው እንችላለን። ለምሳሌ እኔ በዚች የቅርብ ቀን የፍርድ ቤት ትዝብቴ ብልታቸው ላይ ውሃ የሚንጠለጠልባቸው አብዛኛዎቹ የአማራ ልጆች መሆናቸውን ታዝቤያለሁ። ይህም ትህነግ “አማራን አጠፋለሁ” ብሎ የጀመረውን ፖሊሲ እያስፈፀመ ስለመሆኑ ግልፅ ነው! ዝርዝር ማቅረብ እችላለሁ። ሲመረመሩ “አማራን እናጠፋለን” እየተባሉ ነው። እነ አበበ ካሴ፣ እነ አስቻለው ደሴ፣ እመ ዮናስ፣.....በተመሳሳይ መንገድ ስቃይ አይተዋል። እነሱም አማራ በመሆናቸው እንደተጠቁ ያምናሉ። አቀሳቶቹ ፈርጀው ሲበድሉ፣ የቆሰሉት በማንነታቸው መጠቃታቸው በአንደበታቸው ሲናገሩ ፕሮፌሰር ምን ቤት ነኝ ማለታቸው ይሆን? ጎንደር ካገኘኋቸው ወጣቶች መካከል አብዛኛዎቹ ፕሮፌሰር መስፍንን ይጠሏቸዋል። በእርግጠኝነት መናገር የምችለው ፕሮፌሰር ጎንደር ፒየሳ ላይ በእግራቸው ቢንቀሳቀሱ የሚወቅሳቸው ሰው ብዙ ነው። ከዛ ያለፈ የሚያስብም ይኖራል። ይህ የሚያሳየው ማንነቱን ብቻ ሳይሆን፣ በማንነቱ የሚያጠቃውን ብቻ ሳይሆን “የለህም” የሚለውን አንድ ግለሰብም ያውቃል ማለት ነው!

በሌላ በኩል ግን ፕሮፌሰር “አማራ የለም” በማለታቸው የሚሳደብ ይኖራል። ስድብ በምንም መመዘኛ የሚደገፍ አይደለም። አማራ ነህ ተብሎ እየቆሰለ ለሚገኝ አካል “የለህም” የሚል አጀንዳ ቁስል ላይ በርበሬ እንደመጨመር ነው! ፕሮፌሰር እየተከራከሩ ያሉት ከብሔርተኛ ጋር መሆኑም መታወቅ አለበት! ይህ በእንዲህ እንዳለ ግን ይህን የቆሰለ ሕዝብ ማንነት ፕሮፌሰር ላይ ስድብ ባወረዱባቸው ፊስብኮኞች ማጣጣልና ማጥላላት ተገቢ አይደለም። ስድብ አግባብ አይደለም ሌላ ክርክር ነው። በምንም ሁኔታ ፕሮፌሰርን መሰደባቸው ግን ክር ትክክል ሊያደርጋቸው አይችልም! ከምንም በላይ ግን ሌላው ማንነቱን ጠቅሶ ተጠቃሁ ሲል እውነት የሆነው “አማራ በመሆኔ ተጠቃሁ” ሲል “የለህም” ማለት እየተፈፀመ ያለውን በደል ወደጎን ብሎ ማለፍ ብቻ አይደለም! እኔ አይደለሁም። ነኝም የማለት መብት እንዳለኝ ሁሉ “እኔ አማራ ነኝ” የሚለው መብቴ ነው! የራሱን ማንነት የሚያውቀው እሱ ነውና መቀበል ግዴታዬ ነው! በተለይ አማራ ነህ ተብሎ እየተጠቃ፣ አማራ በመሆኔ ተጠቃሁ እያለ “የለህም” ማለት የለየለት የአስተሳሰብ አምባገነንነት ነው! የመብት ተሟጋች ነኝ የሚል አካል ደግሞ አንድ አካል ማንነት መቀበል ግዴታ አለበት! ለቁስሉ መጠብቀቅ አለበት። ማንነቱ ሳያከብር፣ ለቁስሉ ሳይንጠነቀቅ “ቆሰለ” ብሎ መጮህ አይቻለውምና!